

KUNSZENTMÁRTONI UJSÁG

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Egész évre 8 korona, félévre
4 korona, negyedévre 2 korona.
Megjelenik minden vasárnap. Hirdetéseket fel vesz
a kiadóhivatal.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
DR. KOVÁCS JÓZSEF
ÜGYVED

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth Lajos-utca 1193. szám
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.
KIADÓHIVATAL: Kossuth Lajos-utca 297. szám
Wolf Dezső könyvnyomdája.

Állami iskola.

Írta: Mezey István.

Kunszentmárton, november 20.

II.

Megnyugtására azoknak, kik a múlt számban megjelent cikkemből azt vélték kiolvasni, mintha én az „állami iskolát” és az állami iskolánál alkalmazott tanerők *módszerét* akarám bírálni, kárpálni, kijelentem, hogy ez a legtávolabb áll tőlem, én csak az átalakulásnál észlelteket akarom megörökíteni és a kultuskormány figyelmét felhívni arra, hogy ha kinevezett sáfárai minden állami iskolánál úgy járnak el, mint Kunszentmártonban, ha az ügyek kellő ismerete és körültekintés nélküli intézkedéseik által mindenütt egy-egy fölösleges tanítói állást kreálnak a kultusz-tárca terhére, ugyan mi lesz akkor?

Akkor a kultusz-tárca maga egy minden pénzforrást fölemészítő moloch lesz, azt egy magát sem bírja kielégíteni a szegény adózó magyar.

Kunszentmárton belterületén tizenkilenc tanteremnek a tanfelügyelő ur körültekintése és a kunszentmártoni iskolaügyek teljes ismerete folytán van husz kinevezett tanítója.

Talán nem is érdemeltük meg ezt a tulságos jóakarátát?

Igaz, minket nem terhel egy fillér sem ezen felesleges tanító fizetéséből, de mégis föl kell emelnünk tiltakozó szavunkat, mert sérelmünk nagyobb a pénznél, mélyebbre hatóbb az anyagi-aknál.

A kinevezések alkalmával, — a melyek a tanév kezdete, szeptember elseje helyett október közepén történtek meg — egy nem is pályázó tanítónó lett kinevezve és ugyan miként történhetett ez meg?!

Meghajlott a tanfelügyelő ur a mindenható protekció előtt. Az a tanítónó, a kinek kinevezetése már szerződésben volt biztosítva, mint megválasztott községi tanítónónek, az kimaradt s csak később, felszólalásokra, november tizenkettedikén lett kinevezve.

Ezzel a kinevezéssel betelt a szám, megvolt a tizenkilenc tanító, de ugyanekkor még egy tanítót helyeztetett át, egy fölöslegest.

Ebben az áthelyezésben van az injuria, ebben van a sérelem. A miniszterrel kötött szerződés 10-ik pontja azt tartalmazza: «A miniszter a tanítók kinevezése, illetve áthelyezésénél a valásfelekezettek számarányát tekintetbe fogja venni.

Nyolc tanköteles már megkövetelheti, hogy számarány legyen? hogy a 10-ik pont alkalmaztassék a jog, törvény

és igazság arculesapásával, még talán szerződészegés árán is?!

Múlt számban megjelent vezető-cikkemben foglaltakra valaki azt a megjegyzést tette, hogy nagyon *klerikális*.

Én nem klerikálisnak, hanem igazságosnak tartom.

Kunszentmárton lakosságának 97 százaléka katolikus. Ennek a 97 százaléknak nem szabad sérelmeiért fel-emelni tiltakozó szavát? Ennek a 97 százaléknak tünnie kell a rajta elkövetett igaztalanságot csak azért, mert 3 százalék úgy akarja?

Ha ebből a 97 százalékból egy felmer szólalni, az *klerikális*, az *felekezeti békerontó*, az *bigott*?

Az a kis, csaknem elenyésző három százalék pedig a jog, törvény és igazságra apellálva, minden utat-módot megkeresve, fölhasználva, védi felekezeti jogait; de ők azért nem felekezeti békerontók, ők nem bigottok, sőt nem is klerikálisak.

Kunszentmárton lakossága soha sem ismerte a felekezeti békétlenséget, soha sem kereste, hogy a más városokból itt megtelepültek milyen válasshoz tartoznak, egyszerűen Kunszentmártoni lakosoknak tekintették őket.

És most! Egy kis körül nem tekintés, az ügy kellő ismeretének hiánya

Az öreg „Szepe” és a „Cukros.”

— A „Kunszentmártoni Ujság” eredeti tárcája. —
Írta: Kiss Jenő.

A szavazás meg is hozta a maga eredményét. Az öreg Szepe továbbra is csősze lett a Cukrosnak, ha nem egyhangú volt is a választás, mint az előző években.

— Igen ám! de azzal még nem volt befejezve minden, ellenségei még dühösebbek lettek, mint azelőtt. A választás váratlan eredménye tehát olaj volt a tüzre csupán.

Azok, akik az öreg Szepe ellen szavaztak, hallani sem akartak az ő megválasztásáról és mikor annak megtörténte után, az első szokásos tisztelgő körutját tette, ahelyett, hogy a szüret alkalmával elengedhetetlen «pobár borral» kínálták volna meg minden kunyhó előtt, több helyen illetlenül kipiszkolni az öregot és azzal fenyegették, hogy neki még csőszebért sem fognak fizetni. — Menjen azokhoz — ugymond — akik őt megválasztották.

Megjegyzendő, hogy az öreg Szepe, mint nagyon is tisztességtudó ember, igen önértetes is volt és az most is egyuttal és nem kicsiny mértékben bántotta az a barátságatlan, de sőt mondhatni durva fogadtatás, amiben részesült.

Addig-addig pirongatták az öregot itt is, ott is ellenségei, hogy még a választás napján mélyen felháborodva a kapott sérelmek miatt, kikelve arcából, váratlanul beállított a kinn levő hegybíróhoz és ott a legnagyobb tiszteletadás

mellett megköszönte az addig birt bizalmat, letette kezéből a tekintélyes csőszebot annak jelül, hogy az adott körülmények között a csőszeget nem hajlandó tovább viselni. Ő, mint akkor szavakkal kifejezte, csak addig volt szívvel-lélekkel fáradhatatlan csősze a cukrosi szőlő-hegynek, amíg a birtokosság osztatlan bizalmát bírta, de ilyen kinyilvánított ellenséges viszonyok mellett tovább működni nem hajlandó.

Hasztalan kérelték az öreg Szepeit, hajthatatlan maradt, lemondását nem vonta vissza. Más csőszejelöltet hívtak meg tehát helyébe, ő pedig nyugalomra tét ugyan, de továbbra is a Cukroson maradt, amely az ő egyszerű életével olyannyira összenőtt az elmullott öt esztendő alatt.

A következő tavaszon egyszer ismét kimentem a szőlőbe. Elénk érdeklődéssel kérdezgettem az öreg Szepe hol és hogyan élte felül és nem kicsiny mértékű lehangoltsággal hallottam a hírt, hogy az öreg Szepe kinn lakik ugyan állandóan a Cukroson, de azóta, amióta leköszönt a csőszeégről, folytonosan beteg s talán nem is lesz jobban. Nagyon megsajnáltam az öregot, hallom szánandó állapotát és ismerve az ő bérelt kunyhójához vezető utat, meglátogatom.

A tavaszi napsugár akkor is olyan éltető melegséggel sütött mindenfelé. A sárgarigó fütyét is épen úgy lehetett hallani olykor-olykor, mint valaha. A fák is virágosak voltak mindenütt. A kinn lakó emberek is szorgalmas

munkával voltak elfoglalva, csak egy ember nézte összedugott kézzel, szomorú arccal a mosolygós napot, egy nemsok idővel azelőtt élet-erős, hatalmas fizikumu ember: az öreg Szepe.

A grófi erdő mellett, a Cukros szélén, egy csendes nádfedelű kunyhó előtt, ott találtam az öreg Szepeit sápadt arccal, összedugott kézzel, merő tekintettel nézett maga elé a sárga homokra, tudja Isten, mi járhatott az eszében.

— Adj' Isten jó napot! zavartam meg néma nyugalmát.

Felkapta fejét e szóra, mintha álmából riadt volna fel, (lehet ébren is hajdani cukrosi csőszege boldogabb napjain merengett), majd felém fordította beesett sárgaviaszszínű arcát is, fogadta ugyan aig hallhatóan köszönetemet, de fovábbra is szólatlan maradt. Bizonyára váratlan volt előtte az én szokatlanul ritka és meglepő látogatásom.

— Hát hogy van öreg Szepe bácsi? — kérdeztem tőle.

— Biz' én, amint tetszik is látni t. uram, nem a legjobban vagyok. Jobb erőbe és bőrbé is lehetnék.

— Mi a baja? — zaklattam tovább.

— Hej! t. uram, magam sem tudom, de azt hiszem, hogy nem tudná hamarjába már orvos sem eltalálni az én bajomat.

— Fáj valamije? Azt látom, hogy nem a legjobb egészségnek örvend.

— Nem fáj nekem t. uram semmin, mégis amint tetszik is látni, teljesen oda vagyok. Amióta bursut vettem a cukrosi csősze-

miatt bekövetkezett az indokolatlan eljárás következménye, hogy a 97 százaléknak védekeznie kell a 3 százalékkal elvitázhatatlan jogai felett.

A kultuskormány megfogja találni a helyes módot ezen nem csak békétlenséget előidéző, de a szerződés 10. pontja értelmében talán *szereződésszegés jegyében született anomália megszüntetésére*.

Kunszentmárton fejlődése

Kunszentmárton november 20.

VI.

A község belügyeinek adminisztrálására hivatott tisztviselői kar s a melléje rendelt segéd és kezelőszemélyzet elhelyezésére városházánk a mai állapotában nem elegendő. Ebből önként folyik, hogy a község kiszolgálása is nehézkes. Az egymás mellé, vagy egymás alá rendelt hatáskörben működő tisztviselők szanaszét szórva dolgoznak s e miatt a község is kényserülve van ide-oda járkálni s időt mulasztani ügyesbajos dolgaiban a városházánál.

Városházánknak folyamatban lévő megtoldása nem sokat segít a bajon. Földszint két új helyiség, az emeleten három új helyiség lesz, de viszont a földszinten két helyiség, az emeleten egy helyiség ablakai egy részének elvesztése miatt sokat szenved használhatóságában.

Mielőbb alaposan ki kell bővíteni városházánkat, hogy az a megsaporodott teendők következtében megszorodott személyzet célszerű elhelyezésére, viszont a község kifogástalan kiszolgálására egyaránt alkalmas legyen.

Mi a legcélszerűbb építkezésnek azt tartjuk, ha a városháza a déli oldalon az ovoda-épület lebontása mellett egészen a Némedy-házig, az északi oldalon pedig egészen az Alkotmány-utcáig és részben még az Alkotmány-utcában is, egy a földszinten, mint az emeleten kitoldatnák. Az alsó, most a fogyasztási iroda s az istállók elhelyezésére használt épületnek is lebontandó lenne az a része, a mely ennek a kitoldásnak útját állaná. A magtári épületnek elbontására nem lenne szükség, ez beleolvadna az új toldásba.

segítől és elhurcolkodtam onnan ebbe az egyszerű kis hajlékba, hát azóta mintha neu is az e nap járna az égen, úgy megváltozott körülöttem az egész világ. Megszoktam annak idején, hogy jöttem-mentem keresztül-kasul az egész szőlőhegyen s hogy hivatalomtól elszakadtam, azóta nem esik jól se az étel, se az ital, még a jó borocskát meg a pipát sem kívánom. Pedig hej! t. uram hányszor mondta, amikor csak ki jött és én a maguk szőlőjükhöz kerültem, hogy: «no, öreg Szepi, iszik-e kend egy pohár bort?» és én soha sem utasítottam vissza, mert minden időben nagyon jól esett, ha már «bornak» hívták az italt. Bezzeg kínálhatna most. Ha még úgy folyna is előttem, mint a Tisza vize, akkor se áhitanék meg belőle még annyit se, amennyi egy gyűszűbe befér. Pedig tudja a jó Isten, úgy erzem, hogy nem fáj semmim sem és mégis annyira elvagyok esve. A «Cigány» is, hiszen tetszik emléke mi arra az én fúrge fekete kutyámra, az is szegény már kipusztult az árnyék világából, de úgy érzem, hogy én is nemsokára felveszem a «néhai» nevet. Minden reggel itt settenkedett körülöttem a szegény jószág, szinte láttam, hogy minduntalan «kerülni» akart hívní engem, mint valamikor a boldogabb időben. Ugy szükölt néha, ha megláncolva tartottam, hogy Isten látja a lelkem, megsajnálta a szegény pára kínlódását. Egy szép reggelen azután dögölve találta a feleségem az ajtó előtt. Eizony kedves t. uram, így áll az öreg Szepi az ur színe előtt, mióta téflenségre lett kárhoztatva.

Az ilyen építkezés előnyei a következők lennének. A községi ügyek ellátására hivatott személyzet teljesen az emeleten nyerne elhelyezést. E mellett még jelentékeny számú helyiség úresen is maradna. Azok egyelőre magánlakásokul lennének kiadhatók s később, a szükséghez képest a községi személyzet s a járási főszolgabírói hivatal, esetleg a kir. adóhivatal elhelyezésére lennének célszerűen felhasználhatók. Az egész főtéri és Kossuth-utcai földszinti rész üzlethelyiségeknek lenne kiadható. Ekként az építkezés pénzbe sem kerülne, mert az erre felveendő kölcsön kamataira és törlesztésére az üzlethelyiségek használatára teljesen elegendő volna, sőt még maradna is abból a háztartási pénztár javára.

Az előadottak realitását be is bizonyítjuk.

A mostani földszinten hét igen szép, rak-tárral is ellátott üzlethelyiséget lehet berendezni. A magtárépület földszinti részében is elterjed három. A magtárépülettel az Alkotmány-utcáig terjedő 39 m. hosszúságú területen elhelyezhető lenne tíz 3 m. szélességű üzlethelyiség, amelyek mézsarszéknek, hentesboltoknak bármely percben kiadhatók. Ezen a részen 4 m. szélességű kapu lenne, az udvarra leendő bejuthatás céljából. A városház déli oldalától a Némedy-házig terjedő 31 m. hosszúságú területen ismét hat vagy hét igen szép üzlethelyiség nyerne elhelyezést és egy másik kapu.

A felsorolt üzlethelyiségek évi használatát az egyes helyiségek nagyságához arányítva 12600 koronára tesztjük. Leszámítva ebből épületfenntartásra 1000 koronát, adóra 1600 koronát, tiszta bérjövdelem maradna 10.000 korona. Ha 100.000 koronára tesztjük az építés költségeit, az e célra felveendő 50 éves amortizációs kölcsön évi kamat és törlesztési járadékául 5000—5500 koronát irányozhatunk elő. A befolyandó 10.000 k. tiszta bérjövdelemből tehát a háztartási pénztár bevételei évi 4500—5000 koronával gyarapodnának.

De még azt is feltételezzük, hogy nem kellene a községnek erre az építésre kölcsönt felvennie. Bizonyára akad vállalkozó, a ki az építkezést saját költségére elvállalja, ha a község a földszinti részek bérjövdelemét annak ellenében meghatározott időre, mondjuk 30 évre átengedi. A vállalkozónak talán nem maradna

10.000 k. évi tiszta bérjövdeleme, mert annak községi adót is kell fizetnie, a mi az előirányzott bérjövdelem mellett mintegy 1000 k.-ra tehető, de maradna bizonyosan 9000 korona. Ezért az öszszegért még mindig érdemes lenne belemenni a vállalatba. Ha kölcsön venné is a vállalkozó az építkezésre szükséges 100.000 koronát, a tőke és kamat törlesztési járadékokon kívül is jövdelemzene az 30 évet véve alapul, a mely esetben ez a járadék mintegy 6000 koronát tenne ki, legalább 3000 koronát évente.

A község haszna lenne ebben az esetben, a vállalkozó által fizetendő évi 1000 k. községi adó s 30 év múlva egy monumentális középület, a melynek létesítése semmibe sem került. Számításainknál figyelmen kívül hagytuk az új épületrészek 10 évi adómentességét, az esetleges bérvesztésekre való tekintettel. 10 év utánra jelentékeny béremelkedést tarthatunk valószínűnek, erre való figyelemmel még kedvezőbb számításokat is lehetne tenni az építkezés jövdelemzőségét illetőleg.

Az általunk javasolt építkezés esetén a mostani törzsepületből kikerülne a lépcsőház az udvarra, a toriódás a déli részen a törzsepületnél valamivel szélesebb lenne, az északi részen olyan széles, mint a milyen most a törzsepület baloldala. Ilyen építkezésre volna szükség, hogy legalább a toldott részekben az emelet egy folyosóval kétfelé legyen osztható. Erről a folyosóról nyílnának jobbra és balra a hivatalos helyiségek. A folyosó esetleg felső világitást nyerne, ha másként nem volna világossá tehető.

A közgyűlési terem mostani helyén maradna, az előtte levő széles folyosóból pompás két kisebb tanácskozó szoba lenne. A közigazgatási jegyző is megmaradna a mostani helyén. A főjegyző mostani helyiségein kívül megkapná a főbíró szobáját. A Kossuth-utcai toldáson nyerne elhelyezést a főbíró, a helyettes bíró s az egyik tanácsos, továbbá a második közig. jegyző, az iktató-kiadó, a gyám, orvos, mérnök, rendőrbiztos, rendőrség, háziszolga, itt lenne továbbá a közigazgatási közös iroda, a levéltár, muzeum és szertár. Ezen az oldalon még maradna vagy 12 üres szoba, a melyek magánlakásokul lennének kiadhatók.

A Némedy-ház felé építendő toldás emeleti részén lennének a pénzügyi-osztály emberei, az adóügyi jegyző a nyilvántartóval, a számfeljtő s. jegyzővel, irnokával, végrehajtóival, a pénztárnokkal, ellenőrrel, továbbá a fogyasztási adó kezelőivel. Ezen a részen is maradna magánlakásokul kiadható négy helyiség.

Az alkotmány-utcai toldalék földszinti részében a kir. adóhivatal, emeleti részében a főszolgabírói hivatal nyerne kényelmes elhelyezést. A míg ezekre a célokra a toldalék igénybe nem vétetnék, magánlakásokul lenne használható.

Ezek szerint a főtéri és Kossuth-utcai emeleti részen 16, az alkotmány-utcai toldalékon mintegy 20 üres helyiség lenne egyelőre. Ezekből legalább öt igen kényelmes és uri lakás lenne berendezhető. Az öt lakás évi használatára a legrealisabb számításal 3000 koronára tehető. Ez a 3000 korona, illetőleg a fentartási költség címén és adóra leütendő 650 k. levonása után megmarad 2350 k., még hozzászámítandó a fentebb tiszta bérjövdelemül kihozott 10.000 koronához.

Mindezen építkezéseket természetesen úgy gondoljuk, hogy a toldások s a törzsepület egymással építészeti öszszhangban legyenek, illetőleg a törzsepület is akként alakítandó át, hogy az a toldásokkal együtt egy modern, bizonyos művészi stíllal is bíró palota benyomását tegye, a mely palota a község legszebb épülete lenne.

— Soh'se busuljon öreg, — biztattam őszinte hangon. Majd fordul még az idő ke-reke. Meggyógyul még maga is és lehet még csósz a Cukroson, de lesz is, ha a jó Isten élte.

Nem szolt az öreg rá semmit, csak dere-sedő fejét csóválta reménytelenül.

Epen delet harangoztak a Cukroson, ml-lor vissza, hazafelé indultam tőle, e'telve sok-féle gondollattal. A látottak és a hallottak után abban a hiedelemben voltam, hogy az öreg Szepinek nincs más különösebb baja, mint hogy a legnagyobb valószínűség szerint kedélybeteg.

Mire a nyár a maga megszokott melegé-vel újra elárasztotta az egész szőlőhegyet, az öreg Szepi is lábbadozni kezdett. A nyár dere-kán, sőt tovább, ujuló erővel dolgozgatni is kezdett egyet-mást, ami terhére nem esett. Ősz felé egészsége teljesen helyre állva, elfeledve a but és bánatot, ismét csak felé fordult a figye-lem szüret táján a cukrosi csószságot illetőleg.

Meghívták újra a régi hivatalra, de nem-csak meghívták, meg is választották határtalan lelkesedéssel cukrosi csósznek és azóta újra za-vartalanul járja a szőlőhegy homokos utait min-denki egyforma megelégedésére.

E felett azonban már nincs ok a cso-dálkozásra, mert hiszen úgy vélem, egészen át-ment a «köztudat»-ba, hogy az «öreg Szepi és a Cukros» elválaszthatatlanok maradnak mind-addig, amíg őt az uristen élte.

(Vége.)

Hirek.

Kunszentmárton, november 20.

Csendélet a Kossuth-utcán.

Vasár- és ünnepnapokon a Kossuth-utcán a gyalogjárón közlekedni nemcsak bajos, de veszélyes is.

Ezen a napokon a szolgáltók és az őket szórakoztató gavallérok foglalják le azt.

Intelligens osztályhoz tartozó — különösen nő — ne merészkedjen ezen a napokon a Kossuth-utcará, először azért, nehogy pirulnia kelljen a legszemérméletlenebb, a legtragább kifejezések miatt, másodszer azért, nehogy megtámadassék egyik-másik — talán éppen az ő cseléjének udvarló — gavallértól. Hallatlan már az az arcátlan vakmerőség, amire ezek a fickók vetemednek.

Folyó hó 13-án, vasárnap délután egyik segédlelkész és a kántor temetésről hazafelé mentek, a Józsa Károly lakása előtt sehogy sem tudták kikerülni előttük dalolva haladó két ficsurt. A kántor az egyiknek vállát megérintve, figyelmeztette:

— Azért, hogy dalolgatsz, talán ki lehetne térni is?

— Nem nagyon! — volt a hetyke válasz.

Erre a kántor figyelmeztetőleg csak ennyit mondott: „Elég neveltlenség és tisztelatlenség téled fiam!”

Rögtön jött a válasz: „Kuss!”

Mi sem természetesebb, hogy a viszonyválasz abban a színben megadatott egy pofon alakjában. A felelet és válaszmegadás másodszeri megtörténte után a vakmerő ficsur nekiugrott a kántornak s megfogta annak balkarját.

A kántor sétatáncjában használatbavételével rázta le magáról a szemtelenkedő, magáról megfélemedezett síhedert.

Az esetet rögtön bejelentette a rendőrség vezetőjénél. Intézkedésről még nem tudunk, de érdeklődéssel várjuk azt.

Nagyon itt volna már az ideje, hogy Kunszentmárton utcái megtisztíttatnának az ilyen alakoktól s a rendőrség ösztetett kezekkel ne nézzen át az ilyen vasár- és ünnepnap-erkölcsrontó, forgalmat akadályozó, szemtelentül duhajkodva viselkedők fölött.

— **Erzsébetnap.** Tegnap, szombaton volt áldott emlékü Erzsébet királynék nevénapja. Ezt a napot az egész ország minden évben kegyelettel üli meg. Kunszentmártonban Erzsébetnapján gyászmise volt Erzsébet királynéért, az iskolákban pedig az előadások szüneteltek.

— **Az új szolgabíró üdvözlése.** A tiszai alsójárás jegyzői és előjáróságának tagjai, valamint a községi orvosok fojyó hó 15-én, kedden délelőtt üdvözölték dr. Nagy Ottó új főszolgabíró Tiszaföldváron. Dr. Nagy Ottót Fazekas András kunszentmártoni főjegyző vezetésével 3 tagu küldöttség hívta meg a község háza tanácstermébe, kit megjelenésekor viharos éljenzéssel fogadtak a megjelentek. Az új főszolgabíró Szegegy László, a jegyzői egylet elnöke üdvözölte, mire dr. Nagy Ottó hosszabb beszéddel válaszolt. Kiemelte, hogy ő nem új ember a járásban, hiszen előbbi években mint szolgabíró működött Tiszaföldváron. Megigérte, hogy a járás érdekét mindig szíven fogja viselni, a községek érdekeit mindig támogatni fogja. Délben dr. Nagy Ottó tiszteletére a Magyarkirály Szállodában 45 teretű bankett volt, melyen számos felköszöntőben ünnepezték az új főszolgabíró.

— **Községi ülés.** A község képviselőtestülete folyó hó 22-én, kedden délelőtt 10 órakor a község háza tanácstermében rendkívüli közgyűlést tart, mely a polgári fiúiskola elhelyezésével fog foglalkozni. A közgyűlésen jelen lesz a kir. tanfelügyelő is.

— **Holdfogyatkozás.** Teljes holdfogyatkozást láttak azok, akik csütörtökre virradóra fent voltak. A holdfogyatkozás 16-án éjféltkor kezdődött és éjfélt után fél 3 órakor ért véget.

— **Agarász-verseny.** Az agarászok szövetsége folyó hó 14-én és a következő napokon tartotta Szolnokon rendes évi agarászversenyeit. Az első díjat Patay Tibor „Szanda” nevű agara nyerte meg. Az első díj a földmívelésügyi miniszter által ajándékozott bábolnai kanca, 1000 kor. készpénz és 600 korona értékű tiszteletdíj, a II-ik díjat pedig Baghy Béla „Borostyán” nevű agara nyerte, mely 500 korona készpénz és 200 korona értékű tiszteletdíj volt.

— **Zászlószentelés.** A múlt vasárnap délelőtt volt Mesterszálláson a Kath. Kör és ezt követőleg a kör szép zászlójának a felszentelése. A szentmise után Bere Mihály plebános szép beszéd kíséretében felszentelte az új zászlót, melyet a zászlóanya, özv. Szabó Józsefné ajándékozott a körnek s melyet a kör helyiségében el is helyeztek. Délben bankett volt, melyen a környékről számosan vettek részt.

— **Közzemle.** Az előjáróság az 1910 évi országos betegápolási pótdadó kivetési lajstromot közzemlére tette ki. A közzemle nov. 16-án kezdődött s az utolsó nap nov. 23-ika. A kivetés ellen azok, akik ilyen adóval már tavaly is meg voltak róva, november 30-ik napjáig, azok pedig, akik ilyen adóval most először vannak megróva, a: adónak a kis könyvecskébe való bejegyzését követő 15 nap alatt szólalhatnak fel. A felszólalás az előjáróságnál beadható.

— **Rendelet.** A járási főszolgabíró rendeletet bocsájított ki, melyben elrendeli, hogy a vendéglők és korcsmák tulajdonosai és bérlői tartoznak saját költségükön olyan intő táblákat felállítani és fenn is tartani, a melyekre kiirandó, hogy az uton az etetés, álldogálás és rakodás tilos, sőt ezen tilalom betartásáról gondoskodni is tartoznak. Elrendeli továbbá, hogy ezen táblákat 30 nap alatt készítsék el, mert a mulasztókat 20 korona pénzbírsággal fogja büntetni, a táblákat pedig a vendéglősök költségére el fogja készíttetni.

— **Piszkosok a járdák.** Alig van község az Alföldön, melyben a járdák olyan piszkosok lennének, mint Kunszentmártonban. Az esőzések után nem lehet kimozdulni az utcára, mert az ember a járdán beleagad a nagy sárba. A járdáink különben is nagyon roszzak. Felhívjuk az előjáróságunk figyelmét ezekre az állapotokra és kérjük, hogy a roszz járdákat javíttassa ki, a háztulajdonosokkal szemben pedig szigorúan járjon el, hogy járdáikról a sarat mindig tisztíttassák le.

— **Elveszett pénz.** Frank József kunszentmártoni vendéglős f. hó 14-én 150 koronát adott át Kovács Henrich szelevényi postásnak, hogy azt a szelevényi adóhivatalnál fizessé be. Amint a postás Szelevényre kikerkezett, rémülten vette észre, hogy a 150 korona az adókönyvvel egygyütt elveszett. Kovács Henrich valószínűnek tartja, hogy a pénzt Kunszentmártonban vesztette el. Mint-hogy Kovács Henrich szegény ember, kinek az elveszett 150 koronát kölcsönpénzből kellett pótolnia; kéri a megtalálót, hogy a pénzt juttassa vissza kezeihez.

— **Tűz.** Bálint István szelevényi földbirtokosnak szunyogósi tanyáján 10 öl árpa-szalmakazalja f. hó 13-án tövig leégett. A tűz valószínűleg gyújtogatásból keletkezett. A csendőrség nyomozza a tetteseket.

— **Öngyilkosság.** Árvai Antalné Váradai Mária csepai lakos f. hó 14-én a szoba gerendájára felakasztotta magát. Árvai Antalné iszákos asszony volt és hozzátartozói azt tartják, hogy tettét ittas állapotban követhette el, mert a mikor a szobában felakasztva megtalálták, egy üres pálinkás üveget találtak az asztalon. Tettét akkor követ-hette el, mikor férje és gyermekei reggel a munkára eltávoztak hazulról.

— **Értekezlet.** Folyó hó 20-én délelőtt 10 órakor értekezlet lesz a község háza a polgári iskola ügyében.

— **Pórujárt betörők.** Csütörtökre virradóra betörők jártak Szabó András utjalepi szőlőjében. Néhány butordarabnál és kevés ágyneműnél egyebet azonban nem vihettek magukkal. Boszuságukban összezúzták az épületen lévő ajtókat és ablakokat.

— **Órások harca.** Weisz Jakab ékszerész több helyre elment és azt híresztelte Dévai Jenőről, hogy csal, tehát óvakodjanak tőle vásárolni. Erre Dévai bepanaszolta rá-galmazóját a bíróságnál. Csütörtökön volt ez ügyben másodszer a tárgyalás, a mikor ugyanis Weisz kontra-panaszt emelt Dévai ellen, melyet még a tárgyalás folyamán sietett el is ejteni. A közönség nem szívesen nézte óráink pereskedését, mert bizony már-már félős volt, hogy tekintettel a per-költségekre, az órák javítási díjait emelik fel. De megakadályozta ezt a kir. járásbíró, kinek többszöri felszólítására hajlandónak mutatkoztak a felek a békére; ugyanis Weisz kifizette az összes felmerült költségeket és a bírósági jegyzőkönyv megerősítésével nyújtott garanciát arról, hogy többé hasonló dolgokat nem fog cselekedni, mit Dévai elégtételnek vett és elállt vádjától. A járókelők nem kis csodálkozására a két fél, együtt, mint a legjobb barátok hagyták el a bíróság épületét.

— **Kovács J. fogorvos,** a fog- és szájbetegségek specialistája, ki már évek óta jár el városunkba, rövid időre ismét megérkezett és működését megkezdte. Kéri ama fogbetegeket, kik segítségét igénybe óhajtják venni, öt mielőbb felkeresni, mert némely műtét hosszabb kezelést igényel. Lakása: Körös szálloda 12. szám.

— **Kivonat az anyakönyvből.** Kunszentmártonban november 12—19-ig születtek: Lázi Imre, Golovics György, Ambrusz János, Kovács József, Fehér Elek, Cs. Molnár József, Kuna András, Kézsmárki Márton. — Elhaltak: özv. Molnár Rafaelné Barát Erzsébet 73 éves, özv. Oláh Andrásné Szecsi Ilona 50 éves, Balla N. Antal 78 éves, özv. László Pálné Balla Rozália 66 éves korában. — Házasságot kötöttek: Váradai Joachim Gál Máriaival, Dékány György Pásztor Rozáliával, Szarvák Miklós B. Tóth Máriaival, Papp Lukács Czako Annával, Kovács János Gyólai Erzsébettel, Kiss Elek Veres Juliánnával, Karsai Ferenc Takács Annával, Sipos József Katona Máriaival, Andracsik István Szarvák Máriaival, Szirom Mátyás N. Kiss Borbálával és N. Kiss Mihály Kudruczó Annával.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem, hogy

ügyvédi irodámat

Kunszentmártonban, Kövesdy Károly ur házában, a nagy takarékkal szemközt, megnyitottam.

Kunszentmárton, 1910. október hó.

Kiváló tisztelettel

Dr. Turcsányi György,
ügyvéd.

Paraszi viccelődés.

Bajba került az Ilka leányzó. Mi türestdagadás, biz' annak fia született a nélkül, hogy férje lett volna.

Az Ilka apja, a „boldog” nagypapa, aki uradalmi béres, sokat szenvedett e miatt a „kollegáktól.” Mert bizony azok mindennap megkérdezték Mihálytól, hogy nő-e a kis unoka. Hát az apja ugyan merre van most?

Mihály csak elnyelte a gonyolódást. Meg is szeretete a kis Istenadát, mert helyes kis kölyök volt mindenképpen.

Történt azonban, hogy a vörheny, a falvak, majorságok réme, elszólitotta a kis unokát. Őszintén megkönynyezte Mihály. Nagyon a szívéhez nőtt a kis lurkó. Másrészt

bizonyos nyugalom tölte meg, hogy nem esz-folhatják már többé béréstársai.

Hogy felülkerekedhessen, ő maga hozta elő nagy sopánkodások között a gyászos eseményt a cimborák előtt.

— Nagy a bánatom, emberek. Nem adtam volna ezer pengőért azt a gyereket.

— Ejnye no, — mondja az István, a leggonoszabb nyelvű kolléga — ezer forint kár érte hát kendet.

Azonban ismét bajba került az Ilka le-anyzó. Mi türes-tagadás, biz' annak megint fia született, még pedig kettő. Ellenben férje még mindig nem volt.

Balsejtelmek között lépegetett Mihály, a most már dupla nagyapa másnap hajnalban az ökrök itatása céljából az istálló felé.

Balvégzete éppen Istvánt hozta elébe.

— No Mihály, — kiáltja meszszirol — megsegítette az Isten kendet. Elvette az ezer forjntját, de adott helyette kettőt. Adjon kend hálát az Istennek.

Hanem szaladt is azután István, mert már akkor vasvilla volt a Mihály kezében s igen veszedelmes irányzattal kezdte mozgatni.

Hegedűs Lukács kereskedőnél egy jó családból való fiu

tanulónak felvétetik.

347/1910. vgh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kunsztmártoni kir. járásbírósnak 1910. évi V. 289/1. számú végzése következtében Kohn János kunszentmártoni lakos javára 220 korona és járuléka erejéig 1910. évi október hó 14-én fogantositott kielégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt és 1110 koronára becsült következő ingóságok, ugymint takarmány, lószerszám, gép, bor nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kunszentmártoni kir. járásbírósnak 1910. évi V. 289/2 számú végzése folytán 220. kor. tőkekövetelés, ennek 1910. évi augusztus hó 30 napjától járó 5 százalékos kamatai, 1/3% váltódlj és eddig összesen 87 k. 50 filérben bírólalag már megállapított költségek erejéig **Kunszentmártonban** if. Őszi János házánál 1910. november 28-án d. e. 11 óra, kórhányi szőlőjében leendő megőrzésére 1910. évi november hó 28-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitézettek és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kunszentmárton, 1910. évi november hó 17. napján.

HUBAY,
kir. bír. végrehajtó.

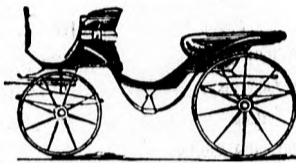
Föld eladás.

A szentesi határban 61 kat. hold föld szép tanyaépületekkel eladó. Cim megtudható lapunk kiadóhivatalában.

Húsfüstölde!

Tisztelettel tudatom a nagyközönséggel, hogy Kunszentmártonban, körösparti házamnál **modern húsfüstöldét** rendeztem be, mely bármikor rendelkezésükre áll.

Tisztelettel
Gyóllay Mátvás.

Karsai Ferenc

kovács mester

Kunszentmárton, régi posta-utca

Készít minden fajtájú hintókat és féderes kocsikat.

Több évi, nagyobb kocsigyárakban szerzett tapasztalatai folytán ajánlja magát uraságok és magánosok figyelmébe.

JAVÍTÁSOKAT elfogad.

Hívásra bárhol megjelen.

Friss felvágott és virsli

kapható **minden kedden és csütörtökön**

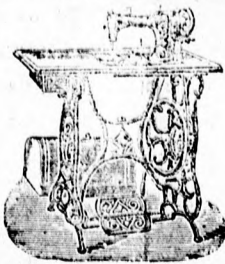
Molnár János

fűszer- és csemegekereskedésében

Kunszentmárton, vasut-utca.

Azonkívül állandóan raktáron vannak:

Prágai sódar	Valódi Ementháli sajt
Prágai császárhus	„ Krói „
Herz-féle szalámi	Trapistá boszniai „
Debrecei füstöltkolbász	Francia Rockfort „
„ paprikásszalonna	Romaduri „
Tormásvirslí klesí	Imperial „
„ nagy	Liptói túró, — Tea-vaj
Párizsi	Szardínia, Szardínia-gyűrű.

HAZUG

hirdetésekre ne hallgasson, mint mélyen leszállított árak és más egyéb hazugságok, mert mindenki tudja, hogy a legjobb

varrógépek és kerékpárok

legolcsóbb árban

Ország Lipót

kizárólagos varrógép és kerékpár raktárában szerzethők be

KUNSZENTMÁRTON, (Vasut-utca, az ipartestülettel szemben 6 évi jótállás mellett.

Kényelmes havi és heti részletfizetés.

A legfinomabb arany

jegygyűrűk

és divatos

menyasszonyi ajándéktárgyak

meglepő olcsó árakban kaphatók

Dévai Jenő órás és ékszerésznel

Kunszentmárton,

Piactér, a gyógyszerár mellett.

Ne vegyen mást

KÖHÖGÉS

ellen, mint

KAISER-féle

Mell-Karamellát

a három fenyő védjeggyel.

Biztosan enyhítő, köhögés elleni bonbonok.

5900 köszönő- és hálalevelél orvosoktól és magánosoktól.

Csomagonként 20 és 40 fillérért kapható Kunszentmárton és környéke részére

Lukács Andor

gyógyszertárában. Piac-tér

Tisztelettel tudatom a m. t. butorvásárló közönséggel, hogy eddig a Kurc-féle házba fennállott

butorraktáramat

saját házamba, a **Király- (zsinór) utca 1046. számú házba áthelyeztem.**

Mindenféle funéros, fényes és matt, továbbá festett és konyhabutorokat olcsó árakon árusíthatok.

Egyben felhívom b. figyelmüket az újonnan berendezett, új kocsival ellátott

TEMETKEZÉSI-vállalatomra.

Temetéseket olcsó árakban vállalok. Raktáron tartok fa- és ércporsókat, dus választékban sirkoszorukat.

Kérem a nagyközönség szives pártfogását, illő tisztelettel

ifj. MOLNÁR FERENC.